

Izbaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemanja ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto . . . 15 K
 $\frac{2}{3}$ „ . . . 10 „
 $\frac{1}{3}$ „ . . . 5 „

Za Nemčijo K. 10.00. — Za Ameriko in inženstvo K. 20. Posamične številke stanejo 10 vin. „SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kažipot po Goriškem in Gradiščanskem“ in dvakrat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštne zvez“ Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

SOČA

Telefon št. 83.

»Vse za narod, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Uredništvo
 se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadstr. na desno.

Upravništvo
 se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadstr. na levo v Goriški Tiskarni.

Naročnino in oglasi je plačati loco Gorica.

Oglasi in poslanice se računijo po Petit-vrstah, če tiskano 1-krat 16 vin., 2-krat 14 vin., 3-krat 12 vin. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. Reklame in spisi v uredniškem delu 30 vin. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

Meščani!

Krivice, ki so jih trpeli slovenski meščani v Gorici, so prikipele do vrhunca. Visoko c. kr. namestništvo v Trstu je končno spoznalo, da v Gorici po tej poti ne more naprej, ker bi to dovedlo do političnega in gospodarskega poloma našega mesta. Zato je ustavilo dne 25. septembra t. l. občinske volitve za mestni svet, ki so se imele vršiti že prihodnji ponedeljek. Ta korak je visoko c. kr. namestništvo storilo vsled odločnega posredovanja Narodnega odbora v Gorici. Vse italijanske spletke glede sestave volilnega imenika so sedaj odkrite. Izpuščenih je bilo na stotine slovenskih volilcev in nepostavno in krivično so bile odbite vse slovenske reklamacije. Naloga visoke vlade je sedaj, da sama sestavi pravilne imenike in pravično izvede občinske volitve.

Narodni odbor opozarja slovensko občinstvo v Gorici, kakor tudi vse druge dobromisleče meščane vseh narodnosti, da se mora še-le sedaj začeti podrobna in vsestranska volilna agitacija od hiše do hiše, od moža do moža, da rešimo Gorico političnega in gospodarskega propada, da jo za vselej iztržemo iz krempljev iredentovske klčke, in jej zagotovimo avstrijski značaj.

Zato kličemo: Na delo za pravično zmago in boljšo bodočnost!

Gorica, 26. septembra 1912.

Narodni odbor.

Pred važnimi dogodki.

Kakor blisk se je v četrtek širila po mestu vest, da je namestništvo sistiralo občinske volitve. Z velikim zadovoljstvom je sprejelo meščanstvo to vest, ki pomenja sijajno zmago slovenskega »Narodnega odbora«. Dokaz kako se je slovensko meščanstvo začelo zanimati za občinske zadeve, je pač, da je vladalo veliko razburjenje, ker so naši ljudje mislili,

Partija na Veliki Klek.

(3792 m.)

(Konec.)

Vožnja more biti po mojem mnenju jako prijetna po teh romantičnih krajih, samo to napako ima, da je nekoliko draga; stane namreč 22 K gori in K 18 doli. To pa tudi radi tega, ker mora vsakdo plačati določeno pristojbino za vzdrževanje ceste, razen kdor gre peš in namreč voz z enim konjem 6 kron, z dvema 10, motorno kolo 3, avtomobil 20 kron itd. za eno vožnjo od Heiligenblut do Glocknerhaus t. j. 15 oziroma 30 km. Po predpisih ne sme avtomobil voziti čez 10 km na uro radi strmine in ovinkov, torej kdor ima dolge in dobre noge, da lahko tudi bližnjico porabi, dela celo avtomobilu konkurenco. Nam seveda se je tudi skoraj zdelo, da nimamo ravno preveč kratkih nog, če so tudi dobre, bomo poskusili in tako smo jo malim deloma po cesti, a največ po bližnjicah dol proti Heiligenblut (1279 m), kamor smo dospeli okrog 5 ure popoldan. Jako čedna vasica ima gorsko lice in po hotelih sodeč, mora imeti precej tujcev. Od tu se vidi v daljavi zadnjikrat še vrh V. Kleka.

Mi smo hoteli biti na vsak način drugi dan zvečer že v Gorici, a smo razvideli

da smo podlegli. Pravi povod, da so se volitve sistirale, je bil pač sledeči. Slovenske reklamacije so kazale, da so bili volilni imeniki površno in nepravilno sestavljeni. Nešteto Slovencev je bilo oropanih volilne pravice. Krivično je postopal tudi mestni svet, da je zavrnil slovenske reklamacije, dasi je bilo pravilno pravno naziranje, ki ga je zastopal »Narodni odbor«. Vseh teh krivic, storjenih goriškim Slovincem, je moralo biti enkrat konec.

Vlada se je začela zavedati, da bi postala sama skrivna tem nezakonitostim, ako bi jih še dalje trpela. Skrajno škodljivo je pravnemu čutu prebivalstva, ako odločilni činitelji gledajo, kako kamora krši zakon, in nič ne storijo. Po dolgih letih, v katerih je vedno nižje padalo blagostanje mesta in zavlada splošna zanemarjenost, ki je pač ni v nobenem drugem mestu avstrijskem, se je vendar enkrat zdrnilo prebivalstvo iz svojega mrtvila in vlada je pripravljena, da pripomore zakonu k veljavi.

V Pulju je čakala vlada leta in leta, da je končno se opogumila in napravila red. Pa do tega ni bi bilo niti prišlo, ako vojaštvo ne bi tega zahtevalo z vso odločnostjo. Kadar je treba kje red napraviti, ni nikjer kaka vlada tako zanikerna, kakor avstrijska, ki se drži načela: Najbolje je, ako ostane vse pri starem. Ne moremo si predstaviti vlade, ki bi puščala upravo svoje vojne luke v rokah kamore, katere protiavtstrijsko čuvstvovanje je bilo izven vsakega dvoma. Kaj takega je mogoče le v Avstriji.

Ako pomislimo, kako redko se pri nas vlada odloči, da stori kak odločen, četudi prepotreben korak, moramo smatrati poslednji čin namestništva za izredno važnega. Sprejet bo povsodi z največjim zadovoljstvom. Pri nas v Gorici je treba čistih volitev, potem bomo videli, kako smo silni. Izvestni krogi se seve ne upajo gledati resnice v obraz, ker vedo, kaj jih čaka. Slovenci nimajo se ničesar bati. Dobro jim je znano, kako razpeloženje je v mestu, pričani so, da so oni poklicani, da napra-

iz voznega reda, da pošta, katera gre zjutraj od tu, dospe šele ob 2 $\frac{1}{2}$ popoldne na železniško postajo Dölsach, a vlak odhaja že ob eni, zato ni preostajalo drugoga, kakor 48 km dolgo pot kar mogoče še danes okrajšati; ko smo se še z enim pogledom poslovlili od kralja Visokih Tur, smo odinili proti 10 km oddaljeni vasi Dellach, kjer smo prenočili in se tudi v resnici počeno odpočili od dolge ture. Drugo jutro smo začeli z nekoliko raztegnjenimi koraki meriti cesto po zanimivi dolini Möhl, imenovana po reki jednakega imena katera izvira, ne izpod navadnih, ampak izpod ledenih skal ledenika Pasterce, ter prihaja že precej velika na svetlo. Romantični dolini daje tudi lepo lice velika množica slapov, nekateri izmed njih so precej veliki. Kar se tiče prebivalstva, se mora priznati, da so zelo vjudni in prijazni; naj je bil gospod ali navaden hlapec, kateri je peljal gnoj na polje, šolski otroci na sploh, ali pa stara ženica, vsi so lepo prijazno pozdravljali in vjudno odgovarjali na naša vprašanja; želel sem si, da bi se tudi pri nas ta splošna prijaznost udomačila.

Pri vasi Winklern se loči cesta od reke Möhl; ter se vije zopet v serpentinah vedno navzgor do prelaza Iselsberg (1024 m), kjer zopet prestopi mejo s Koroškega na Tirolsko. Šli smo potem še po

vijo konec sedanjemu prežalostnemu stanju.

Predolgo so Slovenci čakali. Čudno, da niso imeli že prej toliko iniciative, da bi se vrgli v boj in rešili mesto te strašne more, ki leži nad njim. Vse želi in hrepeni, da bi imel kdo toliko poguma, da se postavi nezadovoljnejem na čelo. Nemci in pametni Lahi, ki so upajmo vendar še v večini med našimi sodeželani, gledajo z zaupanjem v Slovence, ki se morajo enkrat izkazati na občinskem volišču. Ako bodo drugi videli naše energično hotenje, priključili se nam bodo vsi oni, ki so še danes neodločni, omahljivi in teh je mnogo v našem mestu. Vsi sloji so z nami, od delavca in malega obrtnika do veletržca, od nižjega uradnika do vojaškega vpekojenca. Občna nezadovoljnost je poglala vse, ki niso pri jaslih in ki se niso zagrizli v iredentski šovinizem, v naš tabor. Sedaj je dana priložnost, da stopijo v kolo vsi tisti, ki hočejo iz zapuščene italijanske Gorice napraviti moderno mesto.

Strah in bojazen je zavlada v vrstah naših nasprotnikov, ko so čuli, da se Slovenci gibljejo. Ne spominjamo se, da bi italijansko časopisje kedaj prej toliko pisalo o Slovencih. Posebno v »Soča« se Italijani hudo zaganjajo. Prav poučen je članek »Corriera«: »Barbarstvo proti civilizaciji«. Toliko praznih fraz že dolgo nismo čitali. Slovenci so barbari in Italijani pa nositelji civilizacije. Pred slovenskim narodom je treba rešiti civilizacijo. Ako mislijo Italijani, da se ubranijo Slovencev, ako prežvekujejo stare visokodoneče fraze, blagor jim.

To je stara pesem, ki jo ponavljajo Nemci in Italijani že desetletja. Manj vredni smo Slovenci, oni so pa polio vredni in rojeni gospodje. Pa vprašamo se, zakaj ta krik in vik. Ako smo res manj vredni, brez civilizacije, potem se jim ni treba bati, da bi jim mogli postati nevarni. Bojazen pred slovanskim življenjem v Avstriji dokazuje, da so Slovani in Slovenci kulturno in gospodarsko rastli. Bojazen pred njimi je povsem upra-

nekaterih serpentinah, oziroma nam tako k srcu priraščenih krajšenicah doli v tirolsko vas Dölsach, kjer smo se ustavili: najbližje kolodvoru stoječi gostilni. Došli smo opoldan; lahko si vsakdo misli, da se tudi naše noge niso mogle pritoževati, da se imele pre malo dela. Imeli smo še eno uro časa, da se moremo počeno najesti, kar smo tudi korajžno in vstrajno storili. Zadovoljni, po srečno dokončani turi, smo se ob eni odpeljali proti Gorici, kamor smo došli ob 9 zvečer.

Dostavek: Tura na V. Klek se da napraviti tudi brez vodnika, ampak neobhodno je potrebno vedeti tri stvari katere se take ture tičejo, prvič: Popolna oprava, t. j. razen precej močne planin, oblike (zaradi vetra boljše kapa, kakor klobuk) in dobro preskrbljenega nahrbtnika, se mora imeti dereze, katere se dobro priležejo na čevlje, cepin in črna očala za pot po snežnikih; drugič: Vstrajnost, ker v takih krajih je turist prepričan sam sebi, čeravno je v družbi, ne sme nikakor opušati in tretjič: Kar je še najbolj važno, popolna brezvrtoglavost, ker na kakem ekponiranem kraju se ne smejo začeti kolena tresiti, temveč se mora z ravnodušno previdnostjo preko take točke.

Planinski zdravilo!

I. K.

vičena, kajti kulturnemu napredku odgovarja politična moč.

Ako slepci nočejo videti tega, kar je vsem drugim jasno, ni jim pomagati. Današnja demokracija ne pozna manj in več vrednih narodov. Vsak narod je toliko vreden, kolikor si sam ustvari v naporjem delu brez ozira na preteklost.

Vsa stara nadutost je ostala Italijanom, pa politična moč jim manjka... Naloga Slovencev je, da smotreno zasledujejo svoje politične težnje. Treba bo še mnogo energičnega dela. Pa ako se Slovenci otresejo svojih dosedanjih političnih napak in se postavijo vsi v eno vrsto, je zmaga gotova.

Po prvem predavanju.

(Ilešič o »malem narodu«.)

Menda se še ni zgodilo v Gorici, da bi kako javno predavanje v tej meri vzbudilo občno zanimanje kakor Ilešičevo predavanje o maler narodu. Dočim se drugače po predavanju hitro pozabi na predavatelja in njegova izvajanja, so v tem slučaju tople njegove besede silno vplivale na poslušalce. Ne samo pristaši nazorov Ilešičevih, ampak tudi njegovi nasprotniki so podlegli vplivu predavateljevih besed. Prvič smo opazili v Gorici, da se nekaj ustvarja, kar, bi imenovali javno mnenje in kar imajo navadno samo velika mesta.

Res je, da Ilešiču ni mogoče v vsem pritrditi. Pa ostaja vendar marsikaj povsem utemeljenega, kar je ravno predavatelj postavil v pravo razsvetlavo.

Glavna točka, okoli katere se vse suče, je menda: Ali so Slovenci »mal narod« po uzorcu Čehov ali Dancov. V tem oziru je bil Ilešičev odgovor povsem korekten. Čehov je mnogo več in Danci imajo svojo veliko preteklost in svojo državo, česar Slovenci nimajo. Slovenci so pač poseben tip malega naroda, pri katerem je ozka zveza z južnimi sosedi predpogoj uspešnega razvoja. Pa vprašamo se, ali naj Slovenci opustijo svojo individualnost, ako so v najožjih kulturnih stikih s svojimi južnimi brati. Nikdo ne bo zahteval od slovenskega pesnika, da bi pel hrvatske pesni, od slovenskega romani-pišca, da bi pisal hrvatske romane. Taka kulturna individualnost pač mora in more ostati ohranjena. Na to pač nikdo ne misli, da bi Slovenci opustili vse, kar se je doslej ustvarilo, in se pohrvatili. Gre se samo za to, da se najde tisto srečno obliko, ki bo omogočala Slovincem svobodni razvoj v nekih kulturnih panogah, in ob enem pa dajala ugodnosti, ki jih pudi večja narodna skupina.

V marsikaterem oziru so bile Ilešičeve besede pač prepesimistične. Da bi bilo znanstvo malega naroda brez vsakega pomena, ni mogoče trditi. Da bi pripadnik malega naroda moral znanstveno ustvarjati v tujem svetovnem jeziku, ni pač brezdvomno. Saj vidimo pri Čehih lepo znanstveno literaturo v domačem jeziku. Pri Slovencih je stvar nekoliko drugačna, pa pri njih je povsem mogoče, da se njih znanstveniki poprimejo srbo-hrvatskega jezika, kljub vsemu temu ostane njih znanstvo še vedno ono malega naroda. Pa to je neizogibno.

Kar se tiče gospodarstva, so pač bila Ilešičeva izvajanja brez podrobneга utemeljevanja. Ni dvoma, da je slovensko gospodarstvo in slovensko narodno premoženje zdato naraslo tekoma zadnjih štirideset let. Ni res, da so nove železnice

akoli poglavitno vplivale na slovensko ozemlje. Posebno prebivalstvo naših goriskih krajev se je zdajno dvignilo rekomo poslednjega desetletja prav radi tega. Gospodarsko smo na vsak način rasti. Nasprotno trditev bi bilo treba dokazati s številkami. Slovenci imajo tak krasen geografski položaj, ki bi v bodočnosti mogel neznansko koristiti ekspanziji Slovencev. Ilesič je povsem pozabil omeniti, da smo ob morju, ob Adriji.

Da Slovenci nimajo odporne sile, ni mogoče krátkomalo trditi. Nepobitna resnica je, da se vsled strankarske zaslepljenosti krči saverna meja. Številke to govori. Pa brz ko se poboljšajo politične razmere, ko bo prenehal pritisk od vladne strani, se tudi to gotovo izpremeni Slovincem na korist. Profesor Ilesič bi moral ozir jemati tudi na primorske razmere, kjer ni odločne odporne sile na nasprotnikovi strani. Na jugu ti klci Kasandre nimajo veljave. Tu se kaže, da naš narodni organizem ni tako slab, temveč, da je poln zdravega jedra.

Predavateljeva črtoglednost je tu postavljena na laž. Vsi italijanski resnobnejši opazovalci so mnenja, da Slovenci ne zaostajajo v svojem razvoju, nego krepko napredujejo.

Da naše obrambno delo nima še onega pomena, kakoršnega bi moglo imeti, je umljivo. Ono sloni na ramah naše inteligence. Klerikalna večina mu je nasprotna in nima zanj nikakega umevanja. Saj je bil »Slovenec« tako odkritosrčen, trditi, da se slovenska meja ne krči. Mašijo se ušesa, da ne bi slišali strašnih obdolžujočih dejstev in števk, to je najlepši dokaz krivde.

Ilesičev pesimizem je samo deloma opravičen. Dejansko smo Slovenci kulturno in gospodarsko rasti, samo politično smo nazadovali, in to predvsem radi nesrečne domače politike. Izvajati pa ne smemo iz poslednjega dejstva, da so Slovenci brez sil, brez življenske energije. V Slavoniji bi se mogel Ilesič prepričati, kako slaba je odprna sila Hrvatov. Slovenci smo v primeri z njimi uprav mojstri drobnega obrambnega dela.

Vedno je dobro, da se najdejo med Slovenci močje, ki odkritosrčno odkrijejo slovenske rane. Nič ne bi bilo za Slovence nevarnejše od tega, ako ne bi poznali svojih ranljivih mest. Radi tega imajo Ilesičeve besede svojo veliko važnost. Slovenci se ne smejo laskati samim sebi.

Pa tako priznanje slabosti ne sme ubijati energij, ki jih ima naš narod, najzdravejši v Avstriji, brezdomno. Ne smemo si prikrivati činjenic, ki govorijo nam v prid.

Najznačilnejša črta slovenskega narodnega boja na Primorskem je, da se oni Slovenec, ki se je naselil v mestu, ne potuji več, ne asimilira. Primorje ima vedno manj renegatov. O primorskih Slovincih ni mogoče reči, da bi pri njih se moglo ohraniti renegatstvo, kakoršne nam je slika Ilesič. Primorskim Slovincem ne škoduje več, ako se domačin prizna členom slovenskega naroda, koristilo mu bo pa gotovo v bodoče. Tudi argument glede jezika ni povsem utemeljen, saj pride Slovenec s svojim jezikom, tako sorodnim srbo-hrvatskemu, tja dol do Carigrada.

Ilesičeve besede so izzvenele v mogočen jugoslovanski akord. Pa žal ni bil ta akord tako silen, da bi izbrisal žalostni vtis, ki so ga zapustila njegova izvajanja v duši večine navzočih. Ni utemeljeval svojega Jugoslovanstva v tej meri, da bi bilo nam na ta način dovoljeno si misliti: Ohraniti se bomo kot Jugoslovani, tudi ako propademo kot Slovenci.

Vsem nam je jasno, da je treba realnejšega in živahnjega Jugoslovanstva ko je bilo ono doslej. Ilesič je odstopil s predavateljskega odra, rekši, da vidi spás samo v Jugoslovanstvu. In evo, danes bomo videli na istem mestu hrvatskega znanstvenika Šilovića, ki bo prvič v Gorici tu na najskrajnejšem jugoslovanskem zapadu predaval v sorodnem nam hrvatskem jeziku. Bodi nam pozdravljen najskrenejši Čin Narodne prosvete, ki nam je tokrat preskrbela hrvatska predavanja, je uprav epohalen za naše razmere.

Politični pregled.

Avstro-Ogrska.

Avstrijska delegacija. — O ekspozeju Berchtoldovem se je unela debata. Schwarzenberg je povdarjal, da niso le sredstva moči, temveč tudi sredstva idealnega značaja, tista, s katerim bi si morala Avstrija graditi svojo pot na jug. Ali knez Schwarzenberg razmotrivač, kako naj bi nastopila Avstrija v slučaju krvavega konflikta, poudarja, da bi v tem slučaju morala biti naša akcija naperjena pred vsem proti Srbiji, kajti Avstrija mora — tako misli knez Schwarzenberg — v svojem interesu preprečiti vsako teritorijalno razširjenje Srbije, ker bi tako razširjenje pomenjalo nevarnost, da izgubi Avstrija svoje jugoslovanske dežele.

O razmerah na Hrvatskem je poudarjal, da so te razmere, žal, take, da bi si nakopal grajo predsednika, ako bi jih hotel označiti s pravim imenom. Tu ne gre za lokalne interese, temveč interese cele države. Jugoslovanski delegat Spiničić je v svojem govoru toliko povedal o neznanskih razmerah na slovenskem jugu, da je zunanji minister grof Berchtold se čutil primorane povabiti delegata Spiničića k privatni konferenci, da se še podrobneje informira o dogodkih na jugu. Ostro je kritiziral politiko monarhije na slovenskem jugu tudi delegat dr. Masaryk, trdeč, da ta politika ni niti avstrijska, niti avstro-ogrška, temveč politika iz bakonjske šume. Delegat Spiničić je izjavil, da se ni nikdar strinjal z zvezo z Nemčijo. Kaka politika se je vodila na zunaj in na znotraj, se vidi najbolje sedaj. V svoji pasivnosti pred izbruhom turško-italijanske vojne ni monarhija v Italiji pridobila nič in pri Turčiji se je prijateljstvo, ki je obstajalo tamkaj par let za monarhijo, nekoliko ohladilo. V Albaniji si Avstrija ni nikdar znala pridobiti simpatij prebivalstva. Z okrožnico grofa Berchtolda niso bili zadovoljni niti Turki niti balkanski narodi. V popoldanski seji je vprašal delegat dr. Ellenbogen (soc. dem.) zunanjega ministra za podrobnosti njegovega predloga velevlastim v zadevi ureditve razmer v Turčiji in za kake interese monarhije gre pri stvari. Zunanji minister grof Berchtold je odgovoril takoj na vprašanje, ali namerava vlada vojaško intervencijo v Turčiji in teritorijalne izpremembe. Minister je poudarjal, da po petih mesecih, kar se je v svojem prvem ekspozeju izrekel za načelo kontinuitete, ne bo vodil sedaj vojne politike. Zato odgovarja na vprašanje z »ne«. Kar zadeva zadnji stavek ekspozeja, ga je treba razumeti tako, da je najvišja naloga armade in mornarice čuvanje miru. Delegat Jedrzejowicz je zahteval varstvo katoliških Malisorov v Albaniji in takojšnjega posredovanja v tem pogledu. Končno je vprašal zunanjega ministra, kaj misli ukreniti, da se ustavi preganjanje kristjanov v Albaniji.

Dr. Kramař je včeraj v odséku za zunanje zadeve govoril obširno o balkanskem vprašanju. Če se ne izvede administrativna avtonomija, se ni mogoče izogniti katastrofi. Ne strinja se s Schwarzenbergom kajti če hoče Avstro-Ogrska vdti pametno jugoslovansko politiko, ne sme ovirati balkanskih narodov po morebitni zmagoviti vojni proti Turčiji, da si razdele Balkan med seboj. Avstriji se na ta način ni treba bati ničesar. Rusija hoče imeti mir za vsako ceno, vendar pa najbrž ostanejo odnosi med Avstro-Ogrsko in Rusijo še dolgo precej hladni. V začetku popoldanske seje je grof Berchtold odgovarjal na razna vprašanja, tudi o svojem predlogu, pri katerem je mislil na to, da bi pritegnil vodstvo orijentalnega vprašanja nase. »Ker pa se še vrše dogovori, ki so zelo prijateljskega in najzavnejšega značaja, med posameznimi velevlastmi, nisem, žal, že z ozirom na diskrecijo, ki sem jo dolžan drugim vlada, v stanju, da bi natančneje govoril o stvari in se moram omejiti na pojasnilo, da gre pri teh dogovorih za to, da se najde srednja pot, po kateri bi mogla turška vlada sprejeti stavišne predloge, ki bi pa zamogli podati narodnostim v Turčiji pozitivni povod za pomirjenje in tako pospeševati ohranitev miru.

Z ozirom na zahtevo naj bi Avstrija pritiskala na Italijo, da se čim preje sklene mir, je odgovoril minister, da je Avstrija lanj v tem smislu podala inicijativo, pritis-

kati na eno ali drugo obeh teh strank pa je nemogoče, ker je Avstrija zavzela že iz začetka strogo nevtralnno stališče.

O sklenitvi kakega dogovora v zadevi vojnega brodovja tripelente (Francoska, Rusija in Angleška), ni znanega nič konkretnega. Združenje francoskega brodovja v Sredozemskem morju nam ne daje nikakega povoda za vznemirjenje. Je le dokaz, kak zvečan pomen dajo povsod primerni vojni pripravljenosti na morju, kateri se moramo priključiti tudi mi.

V pododseku vojnega odséka avstrijske delegacije se je razpravljalo o vprašanju, ali bo mogoče nove bojne ladje, ki se sedaj grade, že opremiti s topovi večjega kalibra in jim dati za to potrebno večjo nosnost, ter o tozadevnih večjih izdatkih.

Zastopnik mornariške uprave je izjavil, da uprava ne namerava tega sedaj, temveč, šele pri prihodnjih zgradbah. Nadalje je dajal pojasnila o nakupu materiala in opremljenih predmetov v mozemstvu; nakar je bila, ko so še nekateri delegati izrazili razne želje, seja zaključena.

V tržaškem mestnem svétu so dovolili gradnjo zabavišča na Belvederu in svoto 80.000 K v ta namen. Slov. mestni svetov. dr. Pertot je izjavil, da Slovenci glasujejo proti predlogu, ker okolica, za katero je namenjeno zabavišče, je skoro ysa čisto slovenska in ima torej zavod le raznarodovalen namen. Svet. Ferluga je zahteval, naj se izvrši sklep gledé šole v Gropadi.

Avstrija — pripravljena. — Gledé na položaj na Balkanu se zatrijuje v dunajskih političnih krogih, da je v Avstriji vse pripravljeno za eventualno mobilizacijo. V Bosni in Dalmaciji so popolnjeni vsi polki z vojnim številom vojaštva. Eskadra je tudi pripravljena.

Inozemstvo.

Na Balkanu. — O razmerah na Balkanu vlada v ruskih merodajnih krogih še vedno pesimistično mnenje. Na Dunaju sodijo, da vojne nevarnosti ravno še ni tu, toda malo je upanja, da ne pride. Bulgare je silno razdražila okolnost, da Turčija zbira vojaštvo v drinopoljskem vilajetu. Celu vladni listi bulgarski smatrajo to za provokacijo, na katero treba odgovoriti z mobilizacijo. Iz Soluna poročajo, da so ujeli v Prilipu osla, ki je na hrbtu imel zavoj 20 kg dinamita in tlečo užigalno vrvico, katero so pa srečno uničili ter tako preprečili eksplozijo. O Bulgariji so se raznašale vesti, da je že napovedala vojno Turčiji, kar se pa že ni zgodilo. V Belemgradu so vznemirjale prebivalstvo vesti, da je Turčija ukazala mobilizacijo in potem da je Bulgarija že napovedala vojno. Uradoma so se te vesti dementirale. Kakor se sedaj poroča, se demonstrativni turški manevri ne bodo vršili, marveč se vršijo navadni kedaj kasneje. — Dunajski listi poročajo, da se po iniciativi Sasonova sestavlja nota velevlasti na Turčijo z zahtevo takojšnjih reform v Macedoniji.

VOJNA MED TURČIJO IN ITALIJO.

Iz Pariza poročajo, da so pri pogajanjih za mir došli do formule, katera bi bila sprejemljiva tudi v Carigradu. Vse pa je odvisno še od tega, kaj porečejo Arabci. Turški trgovski minister Rešid-paša je odpotoval z Dunaja v Švico; baje pojde tudi v Pariz k italijanskemu poslaniku Tittoniju. Z največ strani se zahteva, da je on vladni posredovalec za mir. Baje pride do sklepa miru v kratkem.

Troški vojne v Tripolitániji so narastli velikansko. Vojno in mornariško ministerstvo izkazuje od začetka vojne do konca avgusta troškov 403 milijone. »Il Secolo« meni, da to še ni prava svota, marveč da so troški mnogo večji; aproksimativno se jih računa na 800 milijonov.

Jutri bo leto, odkar je napočila vojna. Soc. demokracija sklicuje za jutri shode s pozivom: Proč z vojno!

MOJA STARA

Izkušnja je in ostane, da je najboljše sredstvo za odpravo poletnih izpahljajev, za do-sego, za ohranitev nežne in mehke kože ter bele polti lilijske mlečnate mlo. Znamka konjček tvrdko Bergman & Co., Tetschen a/E. Komad stane 80 vin. in se dobiva v vseh lekarnah, mirodlincah, parfumerijah in podobnih trgovinah. Bergmanova lilijsna krema »Manera« slovi radi tega, ker se dobi po uporabi iste jako nežne in bele roke. 1 tuba stane 70 vin. Dobiva se povsod.

Darovi.

Črli-Metodovi družbi daruje g. Anton Repik z Dunaja K 30 mesto venca na grob r. g. Antona Komjanca.

Darovi za »Dijaško kuhinjo«. Nabiralnik pri tvrcki Pregrad & Černetič 12'53 K. — Gdč. Zora Drašček v Kanalu je nabrala 8'38 K za cvetlico, licitirano od g. Adalberta Ivančiča. — Kutin in Subic 10 K kot drugi obrok neke poravnave. — Josip Zuljan iz Schladminga 5 K. Na račun mesečnine je prišlo 12'70 K.

Domače vesti.

IZJAVA.

Podpisano uredništvo »Soče« preključuje vse žalitve in psovke naperjene proti gosp. Francu Kremžarju časnikarju v Gorici pribčene v listu »Soča« dne 17. oktobra 1911. števil. 119 pod napisom: »Shod e Se Le S v Števerjanu« ter dne 18. novembra 1911 števil. 133 pod napisom »Gospod nadučitelj Vodopivec iz Kamenj...« kot neosnovane, ter iste obžaluje.

Gorica, dne 28. septembra 1912.

Ivan Kavčič

odgovorni urednik in izdajatelj »Soče«

Predavanje profesorja Josipa Šilovića:

Pabirki po starem hrvatskem kazenskem pravu.

Statuti starohrvatskih svobodnih mest in občin. (Zagreb, Mošćenice v Istri). — Boj zagrebske demokracije z mestno aristokracijo. — Mesto Zagreb ima pravice obsojati na smrt. — Kako se je dokazovala krivda obtožencu? — Kaj je božji mir? — Kak je bil silobran pri Hrvatih? — Koliko je bilo vredno življenje onega, ki je prestopil zakon? — Statut občine poljičke v Dalmaciji rabi pravne izraze, ki se danes najdejo v slovenskem književnem jeziku. (Dolus nalašč, hote, Culpa nehote). — Odgovornost živine. — Krivično obtoženi je dobival od sodnika primerno zadoščenje. — Socialna poteza starohrvatskega kazenskega prava: Sodišče je dalo lečiti ranjenca na krivčeve stroške. — Zdravnik je moral zastoj lečiti bolnika, ako ga ni zdravil z vso pazljivostjo. — Hrvatsko kazensko pravo je že poznalo najmodernejšo uredbo današnjega kazenskega prava: Pogojno obsojbo. — Sramotni kamen.

Hrvaščina nerazumljiva? — Sliši se tu in tam, da se nekateri boje priti na današnje predavanje, češ, da jim hrvatski jezik ni razumljiv. Da ne bo nesporazumljen, opozarjamo tem potom, 1) da je hrvaščina Slovincu prav dobro razumljiva, in da bo g. predavatelj vse one besede, ki so v hrvaščini drugačne nego v slovensčini, raztolmačil. Ni se torej nikomur treba bati dolgega časa. Premagajte neutemeljene predsodke in pridite po množestvino pozdravit in poslušat odličnega rojaka iz zatirane kraljevine Hrvatske, kakor to že zahteva čast goriškega Slovencev.

Kakor smo že večkrat opozarjali, bo predavanje o hrvatskem kazenskem pravu jako poljudno, zanimivo, važno za razumevanje srednjeveškega zgodovinskega razvoja mest na našem ozemlju.

Na galeriji bo pripravljena vrsta se-dežev po 20 vin. izven abonementa. Ta prostor zlasti priporočamo gg. kandidatinjam.

Današnje predavanje v Trgovskem domu obeta biti izredno zanimivo. Posebno kazensko pravo je lep kos kulturno zgodovine vsake dobe. Način, kako se kaznuje, je vrlo značilen za kulturno stopnjo vsakega naroda. Italijani nam očitajo, da smo barbari, ker nimamo svoje zgodovine, svojega prava v preteklosti. Profesor Šilović nam bo pa drevi dokazal, da smo tudi mi primorski Slovani imeli svoje lastno domače pravo. Mošćenice, v Istri — hrvatsko-slovenska zemlja — so živele po domačih pravnih predpisih, ki so se povsem ujemali z onimi mesta Zagreba. Tudi važen dokaz edinstva. Hrvati so tako srečni, da imajo svojo pravno zgodovino, ki Slovincem še manjka. Učimo se od Hrvatov, saj je njih pravo v Istri tudi slovensko pravo. Ako bi pa to podcenjevali, bi nam mogli očitati Italijani kulturno manjvrednost.

Imenovanja in premeščenja v sodni službi. — Za sodnika sta imenovana avskultanta Fran Vuga in Hugo Karaman, prvi za Podgrad, drugi za Pulj. Imenovanja v etnike: za 1. okr. sodnik Babuder, za Rovinj okr. sodnik Fran Mavar, okr. sodnik v Červinjanu Oresich, ki ostane na svojem mestu. Premeščen je sodnik Mirko Koršič iz Podgrada v Gorico. Premeščen je avskultant F. Ulaga iz Gorice v Pulj.

Umrla je v Gorici gospa Katarina Gorjan, mati znanega laškega cvetličarja R. Gorjana; bila je doma iz Št. Petra pri Gorici.

Redne pevske vaje zboru »Pevskega in glasb. društva v Gorici« so zopet priče. Vaja za ženski zbor je vsak ponedeljek in četrtek ob 6. uri zvečer, za moški zbor pa vsak torek in petek ob 8¹/₄ zvečer. Vabimo vse one, ki imajo veselje do petja ter resno voljo za reden študij in bi hoteli pristopiti k pevskemu zboru, da to storijo takoj, ker bi vsak poznejši pristop le ovrhal skupno napredovanje. Obenem priporočamo vsem pevkam in pevcem, da bi zahajali redno k vsaki vaji in točno ob določeni uri.

Pevsko in glasbeno društvo v Gorici (podružnica Glasbene Matice v Ljubljani) naznanja, da se še sprejemajo učenci in učenke v društveno glasbeno šolo. Vstop je prijavitelj čim prej pri šolskem vodstvu v društvenih prostorih v ul. sv. Ivana št. 7. I. nad, vsak delavnik od 11.—1. ure, ob sredah in sobotah le od 11. do pol dne. Tam se izvejo tudi podrobni pogoji. Ker je število učencev, ki jih je mogoče sprejeti, omejeno, naj se vsakdo vpiše takoj. Redni pouk je že pričel.

Za pasjo steklino je umrl v Barmjanu v Furlaniji 5letni deček Anton Medeot. Pred dvema mesecema je ukral stekel pes v Barmjanu več oseb, med temi tega dečka. Vse skupaj so bili poslani v Pasteurjev zavod na Dunaj, odkoder se je vrnil dečko zdrav in vesel. Sedaj je bil pa kar naenkrat obolen in po treh dneh hudega trpljenja je otrok podlegel strašni bolezni.

Odpri lekarni. — Jutri popoldne boste odpri v Gorici lekarni Liberi-Tromba. V teh dveh lekarnah bo tudi ponočna služba v času od 29. t. m. do 6. oktobra.

Ko se je začela vpeljavati pri nas Kolinska kavna primes, si je kaj hitro pridobila krog zvestih prijateljic med slovenskimi gospodinjami, ki je vedno bolj in bolj naraščal, in danes že ni skoro najti slovenske gospodinje, ki bi ne bile odjemalke Kolinske kavne primesi. Vzrok temu je seveda ta, da je Kolinska kavna primes v resnici najboljši kavni priradek, kar vsak lahko spozna, če le enkrat pokusi kavo, kateri je pridejana Kolinska kavna primes. Nobene druga nima tako izvrstnega okusa, prijetnega vonja in lepe barve, kakor ta, ki jo zaradi teh njenih priključljivih lastnosti vsak najraje pije. — Obenem z izvrstno kakovostjo pa je pomagalo Kolinski kavni primesi do tako velike razširjenosti in priljubljenosti dejstvo, da je ta kavni priradek pristno domače blago. Slovenske gospodinje vedo, da je njih sveta narodna dolžnost, da kupujejo domače blago, ker le na ta način se bomo Slovenci gospodarsko okrepili, to pa je zopet podlaga politične veljave in kulturnega napredka. Tem raje pa kupujejo slovenske gospodinje Kolinsko kavno primes, ker ni samo domače blago, temveč ima od njega direktno korist premmogo naše narodno društvo, v prvi vrsti naša prekornista »Družba sv. Cirila in Metoda«, kajti Kolinska tovarna, v svesti si dejstva, da je domače podjetje, vsako leto prispeva od prodane kavne primesi znatne svote v naše narodne namene. Slovenske gospodinje, kupujte torej in razširjajte povsod Kolinsko kavno primes, ki je izvrstno in pristno domače blago!

Domača politika.

Goriški deželni zbor. — Deželni svetnik, deželni poslanec in odbornik dr. Pettarin je bil kot odposlanec dež. glavarja na Dunaju pri notranjem ministru ter je z njim konferiral glede deželnega zbora rekoč, da situacija v Gorici ni jasna in je vprašal ministra, kaj hoče storiti vlada, da naredi konec nevzdržljivim razmeram. Notranji minister Heynold je odgovoril, da je vlada že storila primerne korake, ali niso dali uspeha. Govoril bo še z ministerskim predsed-

nikom, potem sledi pogajanja s strankami dež. zbora.

Na prvi podl. — Odkar je nastala v izdajanju našega lista premešča, se je vrigel laški »Corriere« na »Sočo« z vso silo. Članek »Naši smotri« in na to drugi članki in vesti so spravile laški list do tega, da kar trepeta pred novimi časi. Pač znamenje, da smo krenili na pravo pot, kar naj uvažujejo v polni meri tudi naši koroški, somišljeniki in prijatelji. »Corriere« zmerja »Družbo za izdajanje listov »Soča« in »Primorec«; iz vse njegove pišave in otresanja in opletanja njegovega pa se zrcali le strah. »Corriere« misli, kaj bo, ako pridejo časi, da se ne bodo klali Slovenci med seboj tako kot nekdanj, ko je bil Lah »tertius gaudens«; kaj bo — potem začne nov boj, svež boj proti tisti posebni družbi med Lahih, ki dela sedaj v Gorici lepo in grdo vreme, največ slednje. Klikli velja naš boj, ker možje te klikke gospodarijo dandanašnji ne le nad goriškimi mestom, ampak nad celo deželo, v neizmerno škodo cele dežele! In s tem: Dol! Goriška dežela se mora otresti te more. V ta namen bo delal naš list z vso vneto!

Časnikarstvo. — »Prim. list« piše v uvodniku 26. t. m. tako-le: »Ako stvar dobro premislimo, moramo reči, da dajejo časopisi vsemu javnemu gibanju in delovanju smer in da so časnikarji pravzaprav vsega političnega in socialnega življenja voditelji. Kdor to razume, spozna lahko važnost časopisja pa tudi potrebo uvaževanja časnikarskega dela. Žal, da so se me ro dajni krogi do danes vse premalo zanimali za časnikarstvo. Nekateri mislijo, da je to delo prenikotno, da bi za nje čas trčili. Izbijmo si to iz glave! Časnikarstvo zasluži, da se mu posvetijo naši najboljši talenti in da mu posvetijo svoje najboljše moči.« — Besede, ki tičejo v napredne vrste!

Laška ljubezen. — Glasilo vladajoče laške stranke v Gorici se je pospelo te dni do kolosalne trditve, da Lahom je najvišja čednost ljubezen, to je »ljubezen, ki pregiba solnce in druge zvezde«. Ginljivo! Slovencem pa je — po mnenju tega lista — največja čednost sovraštvo! Politična zgodovina goriškega mesta pa podpričuje, da pri kaporionih ni doma prav nikake ljubezni do Slovencev, marveč skrajno sovraštvo, katero so prav sistematično gojili v laškem delu mestnega prebivalstva. Bili so časi, ko je moral vsak, kdor je hotel veljati za dobrega Laha, biti krut sovražnik Slovencev. — Časi pa so se spremenili in sovraštvo je poleglo med laškim prebivalstvom, ker je večina le sprevidela, kako grdo je narodno sovraštvo in koliko Lahom v Gorici škoduje. Kaporioni, ki so sedaj na kmrilo, so še polni sovraštva do Slovencev in nekaj ljudi še vedno lahko najamejo za pobijanje Slovencev, toda drugi so se spametovali. Prav bi storili, če obrnejo očito hrbet hujšakem in se pridružijo Slovencem, ki hočejo goriškemu mestu le dobro. — »Corriere« se je s svojim propovedovanjem o ljubezni le osmešil. En dan piše o ljubezni, drugi dan pa nam skazuje ljubezen s prostaškim zmerjanjem in zaničevanjem. — Tako zmerjanje in zaničevanje je stalo Laha že drag denar; pa jih bo še!

Za inženirjem Oberstom, ki je naglo umrl v Trstu, je poslal sožaljško goriški mestni župan Bombig. Prav. — V sožaljški omenja njegovo delovanje za vodovod v Gorici. Pokojni večak Oberst se je trudil, da bi dobila Gorica vodovod, ki je tako potreben, ali laški možje z magistrata niso poslušali njegovih nasvetov. Vodovoda ni, dobrih svetovalcev pa tudi ne, ker klikli kaj pametnega svetovati, se pravi bob v steno metati.

»Corriere« žali in zmerja Slovence v številki za številko. Tako je pisal te dni gledé na mestne volitve, da so Lahih »falanga, ki brani svoj ideal, Slovenci pa so divja banda, ki napada, da bi zadostila svoji poželjivosti.« — Torej divja banda smo Slovenci; včasih smo Huni, barbari sedaj banda, ki hoče pogoltniti Laha. Bog ve, kaj še bomo pri »Corrieru« tako za premeščo! — Kar se tiče poželjivosti je na naši strani ni in je sploh ne more biti, ker česa pa naj bomo poželjivi pri goriških Lahih? Poželjivi so le oni: kolče se jim po tistih lepih časih v Gorici, ko Slovenec ni smel niti slovenski

govoriti v mestu po ulicah in javnih lokali in ko je cvetelo renegatstvo!

»Pipe« poznajo na magistratu. — Magistrat je nabil okoli po mestu naznanila, da so ustavljene občinske volitve, in navedel tudi imena onih gospodov, ki bi bili izposlovali ustavitve volitev. In glejte čudež. S »pipami« je zapisano čisto slovensko ime. Drugače ne postavijo »pip« na slov. imena za vse na svetu ne! — Sedaj pa so srečno prišle na magistrat pipe, — tobak tudi pride!

Narodna obramba.

Cvetlična dneva v Gorici. Kakor v Ljubljani, izkazujemo danes natančni seznam denarja, darovanega v cvetličnih dnevih v Gorici: 3 komadi à 20 K da 60 K, 6 à 10 K da 60 K, 16 à 5 K da 80 K, 15 à 2 K da 30 K, 534 à 1 K da 534 K, 1757 à 20 vin da 35140 K, 1940 à 10 vin, da 194 K, 762 à 2 vin da 1530 K, 39 à 1 vin, da 39 v. skupaj K 1.325'09. — Tujega denarja za K 125.

Cvetlični dan v Mirnu je dal 210 K čistega dobička.

DOPISI.

iz komenskega okraja.

Z Nabrežine. — Veliko senzacijo je zbudilo po Nabrežini in okoli svoječasna odkritev malverzacij pri društveni blagajni soc. demokratične organizacije. Sodrugi Cidim je že prestal kazen. Ovadij pa je, kakor se zagotavlja, sodruga Josipa Marico, voditelja soc. dem. stranke, ki je bil kontrolor okr. bolniške blagajne, radi poverbe pred leti baje izvršene. Marico so odvedli v zapore v Komen.

Gospodarske vesti.

Okrožnica vsem vinorejskim občanom dežele. — Za prihodnje leto 1913 je na razpologo znesek 125.000 kron za podelitev brezobrestnih posojil v obnovitev po trtni uši umičenih vinogradov.

To svoto tvorita prispevek c. kr. vlade v znesku 75.000 K in prispevek iz deželnega zaloga v znesku 50.000 K.

Opazamo, da normalno prispevata vlada in dežela v enakih delih za prej navedeni namer, a letos se je posrečilo deželi z vztrajnimi prošnjami izposlovati od c. kr. vlade, da je dovolila iz državnih sredstev višji prispevek.

Od zneska 125.000 K se bodo torej dovoljevala brezobrestna posojila trgorejcem, ki vložijo svoje pravilno opremljene prošnje pri dotičnem c. kr. okrajnem glavarstvu najkasneje do 15. novembra l. 1912.

Gledé opremljanja prošenj se sklicuje deželni odbor na okrožnico z dne 1. septembra 1906 št. 3721/06.

Vabijo se torej občine, da dajajo prizadetim posilcem potrebna navodila, da jim tako olajšajo vlaganje pravilno opremljenih prošenj v dosego posojil brez posebnih težkoč. Deželni odbor.

Premovanje konj v Gradišcu ob Soči. — V ponedeljek se je vršilo v Gradišcu premovanje konj; premije so državne in deželne v denarju in s kolajnami. Med obdarovanimi so tudi: Jos. Peloc, Ivan Lasič in Jos. Nemeč iz Vrtojbe ter Jos. Blažica iz Št. Petra.

Podružnica »Slov. čebelarkega društva v Rihembergu.« — Tako podružnico so osnovali v Rihembergu. Namestništvo je potrđilo pravila.

Na živinskem trgu v Gorici je bilo v četrtek 535 glav goveje živine, 450 prešičev, 7 konj.

Razne vesti.

Za Jukičevu mater so nabrali Hrvatje in Srbi v Ameriki doslej okoli 9000 K. **Najstarejši bankovci** so bili stavljeni v promet na Kitajskem dve tisoč osem sto let pred Kristusovim rojstvom. V marsičer so bili ti bankovci podobni dandanašnjim, kajti na njih je bilo ime banke, datum izdaje, tekoča številka, podpis uradnika in švota. Bankovci so bili modre barve. Tak bankovec hranijo v Azijskem muzeju v Petrogradu.

Razno. — Vihar na Japonskem je napravil škode za 40 milijonov, upičeni so celi gozdovi, na tisoče oseb je brez

streh, samo v enem kraju je porušenih 20.000 hiš. — Na Španskem se širi stavka železničarjev. — V bližini Lyona sta trčila dva avtomobila, aviatik A. Voissin je ubit. — Koznarški pomočniki na Dunaju so stopili v štrajk. — V Čikagu je 600 kinematografov, na leto inkasirajo 27 milijonov K. — Tudi Dalmacija ima svojega aviatika, ta je Vladimir Petrić, ki se vezba v Dunajskem Novem mestu. — V Bulgariji so bili zadnje dneve velikanski nalivi, ki so napravili veliko škodo.

Na smrti je obsojen dunajski apaš Rudolf Reischer, ki je usmrtil letos v avgustu redarja Sacherja, ko ga je hotel aretirati.

Hrvaške šole v Pulju. — V šoli v Sijani je upisanih 400 otrok, v ulici Castropola 100, na Kastanjeru 170, v Verudi 59. Družba sv. C. in M. ima dve šoli. V hrvaških šolah v Puljski občini je otrok okoli 700.

Človek v pasji koži. — Na Kitajskem cvete že nekaj časa neka čudna industrija: da se človeku da pasjo kožo; takega človeka pošljejo v izložbo in gledajoče občinstvo se čudi, kako se je človek pretvoril v psa. Tak podjetnik poišče kakega propalega človeka, katerega plača in vzdržuje, da more z njim narediti kar hoče, namreč z opreznostjo mu trga kožo z obraza ter mu prilepi potem na ono mesto komad pasje kože. Operacija je dolga ali tako-le za 3 mesece ima človek toliko pasje kože, da ga pošljejo v razstavo. Vlada je prišla na to »pretvarjanje človeka v psa« ter hoče tako pretvarjanje za bodoče preprediti.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici. Tiska: »Goriška Tiskarna« A. Gabrček (odgov. J. Fabič). Zaloga: Družba za izdajanje listov »Soča« in »Primorec«.

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stano 60 vin. Ako je oglas obsejniji se računa za vsako besedo 3 vin. **Najpripravnejše inseriranje za trgovce in obrtnike.** Količe je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih za delati (in celo v mestu) nište ne poma, ker nikjer se inserirajo. Škoda ni majhna.

Slovenska šivilja se priporoča cenjenim damam in gospicam: — Izdeluje obleke in kostume po najnovejši modi Josipina Bregantič, ulica Caserma št. 5, III. nad.

Slav. občinstvo v mestu in na deželi se priporoča prva slovenska brivnica v Gorici, Gosposka ulica, (nasproti Monta). Postrežba čista in solidna. Izdeluje vsa lasničarska dela ter ima v zalogi kite iz domačih las. Dijaki in otroci imajo med tednom, razen sobota in nedelje, popust.

Proda se garnitura obstoječa iz sofe, 2 velikih in 4 malih foteljev — jako lepa in snažna. — Naslov pové upravnistvo.

Proda se hiša in zemljišče v Rožni dolini pri Bajti hšt. 74. — Natančnejše se izve istotam.

2 meblovani sobi se odda v sredini mesta. Naslov pové upravnistvo.

Moll-ov Seidlitz-prašek

je za na želodcu trpeče neprekosljivo sredstvo katero ima prednost pred vsami drugimi zdravstvenimi čistil. kroglicami in grenčicami.

Cena orig. škatlje K 2.—

Ponarejanje se soustijako zasluduje.

Kollo-vo Franc. zganje in sol

Za ribanje života. — Bolečine olajšujoče in okrepujoče staroznano sredstvo proti trganju in prehlajenju vsake vrste.

Orig. steklenica K 2.—

Na prodaj po vsih lekarnah in mirodlinicah. Glavna lekarna A. MOLL, c. in kr. dvoraj zalognik, Dunaj, Tuchsleben 9. Zaloga v Gorici v lekarni: A. Gironcoli, G. Cristofaletti.

Odvetnik
Dr. Karol Podgornik
v Gorici
naznanja, da je preselil
svoje odvetniško pisarno
v hišo V. Muntcipio št. 10
prvo nadstropje.

C. kr. avstr. državne železnice.

(Dalje.)

Prilhod v Trst državni kolodvor.

5.47 dop. — Osební vlak iz Dunaja, Solnograda, Bischofshofena (direktni vozovi I., II., III. razreda) Badgasteina, Beljaka, Celovca, Ljubljane, Jesenic, Gorice d. k.

7.04 dop. — Osební vlak iz Dunaja j. k., Ljubljane j. k., Divače, Herpelje-Kozine.

7.25 dop. — Osební vlak iz Gorice d. k., Ajdovščine.

8.25 dop. — Mešanec iz Buj, Portorose, Kopra.

9.00 dop. — Brzovlak iz Vlis-singena (direktni voz I. II. razreda čez Goch-Crefeld-Neus-Cöln-Coblen-Wiesbaden-Frankfurt o./M. Aschaffenburg, Ausbach-Ingolstadt-München-Mühl-dorf-Solnograd), Berlina (direktni voz I., II., III. razreda) čez Jena-Probstzella-Nürnberg-München-Mühl-dorf-Solnograd in direktni voz I., II., III. razreda) čez Dresden-Dečín-Prago-Linc-Solnograd, Badgasteina, Beljaka, Jesenic, Gorice d. k.

Spalni voz: Monakovo-Trst.

9.35 dop. — Osební vlak iz Pulja (direktni vozovi I., II., III. razreda), Rovinja, Kanfanara, Herpelje-Kozine.

10.17 dop. — Osební vlak iz Jesenic, Gorice d. k.

10.25 dop. — Brzovlak »Turski ekspres« iz Pariza (direktni voz I., II. razreda čez Auricourt-Strassburg-Karlsruhe-Pforzheim-Stuttgart-München (direktni voz III. razreda) Solnograd, Inomosta (direktni voz I., II. razreda čez Schwarzbach-St. Veit-Badgastein-Beljaka) Dunaja zap. kol. Amstetten-Celovec, Linca (direktni voz I., II., III. razreda čez Selzthal.)

Spalni voz: Stuttgart-Trst.

12.43 pop. — Mešanec iz Poreča, Buj, Portorose, Kopra.

2.00 pop. — Osební vlak iz Dunaja, Linca, Celovca, Beljaka, Ljubljane, Jesenic, Gorice, d. k., Ajdovščine.

3.37 pop. — Osební vlak iz Pulja (direktni vozovi I., II., III. razreda) Rovinja, Kanfanara, Herpelje-Kozine.

4.32 pop. — Mešanec iz Buj, Portorose, Kopra.

7.00 pop. — Osební vlak iz Dunaja, Linca, Celovca, Solnograda, Badgasteina, Beljaka, Trbiža, Ljubljane, Jesenic, Gorice d. k.

7.05 pop. — Osební vlak iz Dunaja j. k., Ljubljane j. k., Divače, Pulja (direktni vozovi I., II., III. razreda), Rovinja, Kanfanara, Herpelje-Kozine.

(Konec.)

Zobozdravniški in zobotehniški atelje

Dr. I. Eržen GORICA

Jos. Verdi tekalističe št. 37.

Umetne zobe, zlato zobovje, zlate krone, zlate mostove, zobe na kaučukove plošče, uravnavanje krivo stoječih zob. Plomb. vsake vrste.

Ordinira v svojem ateljeju od 9. ure dop. do 5. ure pop.

Izvanredna ugodna prilika!

Ploščata! Zelo lična! Kavalirska 18 kar. zlata-double ura, odlikovana znamka Splendid K 490. Britania srebrna rem. 36 urna, švicarsko kolesje samo K 390 za gospo 18 kar. zlata-double ura odlikovana znamka, ploščata in lična K 590. — Te ure posedajo točno švicarsko kolesje na kamnih tekoče in so oskrbljene s 4 letnim jamstvom. — Uram za gospode se zastoj priloži po ena verižica. Pošilja se s povzetjem:

Ignac Cypres,

razpošiljalnica Krakov, Szewskagasse 13/.

Na zahtevo bogato ilustrirani cenik s 3000 slikami ur, zlatnine in srebrnine, sestavnih delov za ure in orožij, muzikalnega in galanterijskega blaga itd.

Iv. Felberbaum — Gorica
Corso Giuseppe Verdi 11 — Via Caserma 15.

Povodom začetka šolskega leta ponujam obleke za otroke, površnike, pelerine, srajce, jopice, nogovice itd.

po izredno nizkih cenah.

Velika izber damskih plaščev, kostumov, bluz, drobnarij, perila in robcev.

Ušesno olje

višjega štabnega zdravnika in fizika dr. G. Schmiedta oljasta in popolnoma čisto gluboto, ušesni tok, ušesno brenčanje in nagluho. Tudi pri zastarelih slučajih. Cena steklenice K 4 — z navodilom vred. Dobiva se v lekarni G. Cristofolletti v Gorici.

A. vd. Berini

Gorica, Šolska ulica št. 2.

velika zaloga — oljinega olja prve vrste

najboljih tvrdk iz Istre, Dalmacije, Molfette, Bari in Nice s prodajo na drobno in debelo.

Prodaja na drobno: Kron — 96, 104, 112, 120, 128, 136, 144, 160, 180, 200, 240 za lučl po 72 vin.

Na debelo cene ugodne. Pošilja poštine prosto na dom. Posodo se pušča kupcu do popolne uporabe olja; po uporabi se spet zameni s polno.

Pravi vinski kis in navaden. Zaloga mla in sveč. Cene zmerne.

EN POGLED

v moj najnovejši glavni katalog s 4000 slikami vas prepriča o zmožnosti moje tvrdke in priporoča se, zahtevati ga zastoj in poštine prosto, če bi potrebovali rabljenih predmetov in priložnostnih daril.

G. in kr. dvorni dobavitelj **HANNS KONRAD,** razpošiljalnica v Brüx-u št. 1219 (Češko).

Niklaste žepne ure K 4-20 | boljša vrsta . . . K 5-
niklasti budilnik . . . 2-30 | ure z nikalom . . . 8-50
harmonike . . . 5- | gosli . . . 5-80
samokresi . . . 6- |

Razpošilja po povzetju ali proti naprej poslanem denarju. Nikak riziko! Zamenjava dovoljena ali pa se vrne denar.

Išče se

spretne agente in razprodajalce, seveda le marljive osebe, za prodajo neke brezkonkurenčne novosti. — Prednost imajo kolesarji. — Ni treba nikakih shramb in tudi ne kapitala.

Velikanska patent-novost, ki se jo rabi povsod. — Natančneje se izve v tehnični pisarni g. Friderika Kientz, Gorica — Via Ascoli št. 20.

C. kr. priv. kroji

Strokovna krojačnica za izdelovanje oblek za vsaki stan, po najnovejšem kroju. Največja zaloga blaga in gotovih oblek.

Podpisani priporočam sl. občinstvu, da si ogleda mojo bogato zalogo. Prepriča naj se vsakdo sam, da vdobi edino v moji trgovini dobro in najceneje blago na meter, kakor tudi gotove obleke za gospode, dečke in otroke.

M. POVERAJ

Gorica, Travnik št. 5.

Eleganten in trpežen je prisini

PALMA kaučukov podpetnik.

Dobiva se v vseh v to stroko spadajočih trgovinah.

Lekarna Cristofolletti v Gorici na Travniku

Trskino (štokfiževo) jetrno olje. Posebno sredstvo proti prsnim boleznim in splošni telesni slabosti. Izvirna steklenica tega olja naravno rjave barve po K 140, bele barve K 2. Trskino železato jetrno olje.

Raba tega olja je posebno priporočljiva otrokom in dečkom, ki so nervozni in nežne narave.

Trskino jetrno olje se železnim jodecem. S tem oljem se ozdravijo v kratkem času z gotovostjo vse kostne bolezni, žlezni otoki, golše, malokrvnost itd. itd.

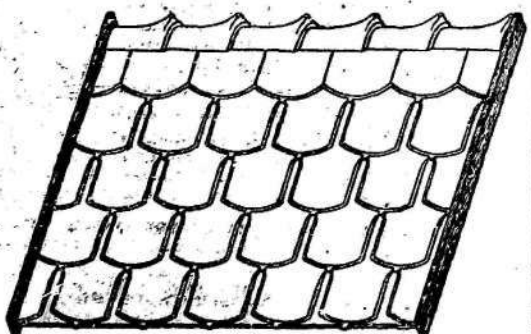
Cena ene steklenice je 1 krono 40 vinarjev.

OPOMBA. Olje, katerega naročam direktno iz Norvegije, preište se vedno v mojem kem. laboratoriju, predno se napolni steklenice. Zato zamorem jamčiti svojim čl. odjemalcem glede čistote in stalne sposobnosti za zdravljenje.

Cristofolletti-jeva pijača iz kine in železa.

Najboljši pripomoček pri zdravljenju s trskim oljem.

Ena steklenica stane 1 krono 60 vinarjev.

Patentovani sidro-strešniki

(Patent Anker Falzziegel).

Nova, viharju in dežju kljubujoča kritba. Najednostavnejše, najlažje in najcenejše strešno kritje. Ni potrebno ne privezovati, ne pribijati. Kritba skoraj dvojnata, vsled tega varuje pred mrazom in vročino. — Sidro strešniki se pripravljajo iz najboljše tvarine na najnovejših strojih, na najpopolnejši način.

Glavni zastopnik za Goriško, vipavski in tolminski okraj ter za Kras:

tvrdka z železino **O. Zajec - Gorica,**

Gospoška ulica št. 7., telefon št. 107.

Podružnica

„Ljubljanske kreditne banke“

— se bavi z vsemi v bančno stroko spadajočimi posli. — Vloge na knjižice obrestuje po 4½%, vloge v tekočem računu po dogovoru.

v GORICI

— Delniška glavnica K 8.000.000. —

Centrala v Ljubljani.

— Rezervni zaklad K 800.000. —

PODRUŽNICE: Celje, Celovec, Gorica, Sarajevo, Split, Trst.